Referentiekader Voorzieningen

Hilversumse Meent

Springco urban analytics stipo

december 2025

Colofon

Kwantitatief onderzoek	Tycho Levels, Renee van der Heijden, Springco Urban Analytics
Kwalitatief onderzoek	Roosmarie Stavenuiter, Minouche Besters, STIPO team voor Stedelijke Ontwikkeling
Opstellen rapportage	Roosmarie Stavenuiter, Tycho Levels, Minouche Besters

December 2025

Inhoudsopgave

1. Aanleiding van de opdracht **4**

2. Methode **6**

3. Resultaten voorzieningenanalyse **9**

4. Advies **16**

Bijlage: inspirerende voorbeelden ontmoetingsplekken **20**

1. Aanleiding van de opdracht

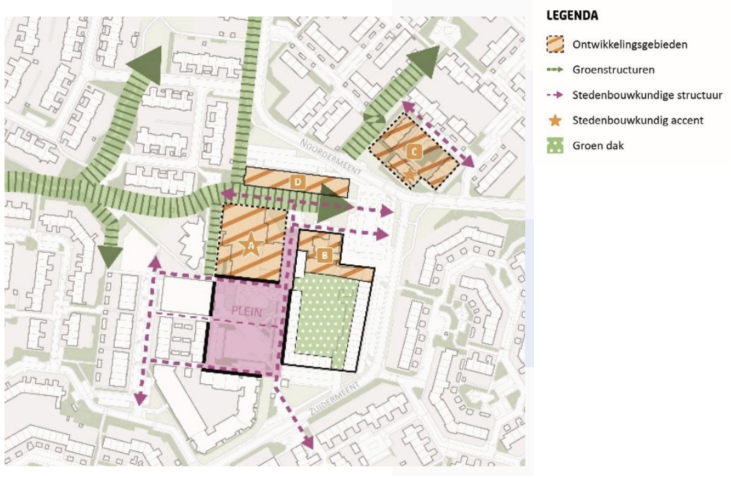
Introductie
De Gemeente Hilversum heeft STIPO en Springco gevraagd om inzicht te geven in de toekomstige voorzieningenvraag in De Hilversumse Meent richting 2040. De aanleiding zijn de woningbouwplannen om de wijk te verdichten en doorstroming te realiseren.

De Meent is ruim vijftig jaar geleden gebouwd als gezinswijk, met een overwegend aanbod van eengezinswoningen. Inmiddels is de bevolkingssamenstelling veranderd: ongeveer 34% van de bewoners is 65 jaar of ouder, en dit aandeel zal de komende jaren verder toenemen. Veel senioren willen graag in de wijk blijven wonen, maar er is een tekort aan passende woningen. Ook voor starters is het moeilijk om een plek te vinden; betaalbare starterswoningen zijn schaars.

De Woonagenda
In de Woonagenda zijn concrete plannen opgenomen om de woningvoorraad toekomstbestendiger te maken: door het toevoegen van betaalbare en passende woningen, het beter benutten van de bestaande voorraad en het mogelijk maken van langer zelfstandig wonen. Deze agenda is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met bewoners, en sluit aan bij de eerder opgehaalde wensen en ideeën uit onder meer het Vilans-rapport (2019) en een recente wijkenquête.

De vernieuwing concentreert zich in het centrum van de Meent, waar sloop-nieuwbouw zal plaatsvinden op de locatie van het huidige wijkcentrum en de sporthal. Deze transformatie biedt de kans om opnieuw te kijken naar het voorzieningenaanbod: welke functies zijn in de toekomst nodig om aan te sluiten bij de veranderende bevolkingssamenstelling en de groei van het aantal huishoudens?

1 Toevoegen van woningen	A. Multifunctioneel woonzorgcomplex	B. Appartementen boven winkelcentrum	C. Optoppen Meentzicht
	D. Splitsen eengezinswoningen	E. Woningbouwcomplex door sloop/nieuwbouw Zeggemeent.	
2 Goede benutting bestaande voorraad	A. Woningdelen/zachte splitsing	B. (Pre-)mantelzorgwoningen	C. Optimaliseren inzet woonruimte-verdeelsysteem
	D. Dichtbij/naast senioren staan door wooncoach of seniorenmakelaar.	E. Maatwerk bieden bij verhuiswens	
3 Langer zelfstandig wonen van mensen met een zorgvraag	Fysiek: realiseren van woningen voor mensen met een zorgvraag.	Functioneel: aanpassingen in huidige woning en de directe woonomgeving.	Sociaal: hulp bij verhuizen (van zoeken naar woning tot verhuizing).
4 Verbeteren openbare ruimte en leefbaarheid	A. Verbeteren mobiliteit	B. Multifunctionele ontmoetingsplekken voor iedereen (inclusief).	C. Belevingswaarde van het groen verhogen.

Bron: Woonagenda Hilversumse Meent 2025-2030

Indeling rapport
In dit rapport wordt de behoefte aan voorzieningen in kaart gebracht in de huidige situatie en in 2040 door middel van een kwantitatieve analyse en op basis van interviews met sleutelfiguren uit de Hilversumse Meent. Per categorie voorzieningen is in kaart gebracht wat de benodigde ruimte is, het type voorzieningen dat nodig is en de ruimtelijke voorwaarden. Deze informatie vormt de basis voor een nieuw stedenbouwkundig plan voor de Hilversumse Meent.

Deze rapportage is als volgt ingedeeld:

- Hoofdstuk 2: Methode
- Hoofdstuk 3: Resultaten voorzieningenanalyse
- Hoofdstuk 4: Advies

2. Methode

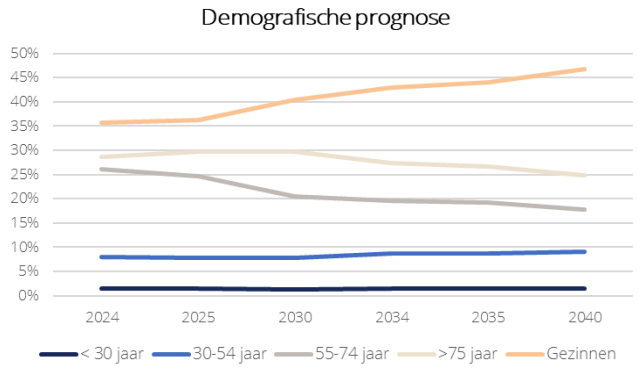
Kwantitatieve analyse

We maken in dit onderzoek gebruik van verschillende kwantitatieve richtlijnen (in m2 per 1.000 inwoners) als hulpmiddel voor gebiedsontwikkeling, om de ruimtelijke opgave naar voorzieningen voor de Meent te kunnen bepalen. In een eerder traject zijn voor de gemeente Hilversum gemeentebrede richtlijnen opgesteld. Deze kwantitatieve richtlijnen komen voort uit beleid/wetgeving, advies uit richtlijnen van brancheorganisaties of kennisinstituten, maar in veel gevallen kijken we naar een benchmark die is gebaseerd op vergelijkbare gebieden. Voor de Meent hebben we deze richtlijnen aangescherpt op basis van het woonmilieu, het type huishoudens en de fysieke opbouw.

Met behulp van de richtlijnen bekijken we het vraagstuk daarmee vanuit een ruimtelijk perspectief. Dit geeft de relatie weer tussen de omvang van gebieden (aantal huishoudens) en de gewenste voorzieningenstructuur (aantal vierkante meters). De resultaten van het kwantitatieve onderdeel vormen daarmee het startpunt om de dialoog aan te gaan met interne en externe stakeholders. De kwantitatieve overschotten en tekorten geven de gemeente inzicht om in de aanscherping te zoeken naar de voorgestelde voorzieningen en duiding te zoeken op basis van de ervaring van stakeholders. Het geeft hiermee een eerste aanzet voor de ruimtelijke opgave.

Uitgangspunten voor 2040
In dit onderzoek nemen we de woningbouwplannen en de demografische prognose van de Meent als uitgangspunt om de ruimtelijke opgave in 2040 te kunnen inschatten.

- *Woningbouwplannen*: Voor de Meent hebben we 192 woningen meegenomen in het centrumgebied. Dit is een inschatting van het aantal toekomstige woningen die we in overleg met het projectteam hebben aangehouden. Daarnaast vindt er ook nog een woningbouwontwikkeling plaats aan de Frans Kampweg in Bussum. Deze 157 woningen liggen niet binnen de grenzen van de Meent, maar de invloed van deze woningen op de voorzieningen van de Meent in 2040 en hebben we in de analyse wel meegenomen. In totaal worden er dus 350 extra woningen in 2040 meegenomen.
- *Demografische prognose*: We gebruiken de demografische prognose van ABF (2025) als uitgangspunt voor de demografische opbouw van de Meent. In de demografische verdeling van de Hilversumse Meent zien we dat met name er een toename is aan gezinnen tot aan 2040. De vergrijzing lijkt in 2030 over zijn piek te gaan, waarna het aandeel aan gezinnen met name zal toenemen. De 350 extra woningen zijn niet in deze prognose van ABF meegenomen. Door de woningbouwplannen die gaan plaatsvinden, kan de demografische prognose er in 2040 nog anders uit komen te zien.

Bron: ABF Research

Kwalitatieve analyse

Interviews sleutelfiguren

Om context te bieden bij de kwantitatieve analyse en om kwalitatieve inzichten te integreren, hebben we een breed scala aan sleutelfiguren uit de Hilversumse Meent geïnterviewd. Het doel hiervan was om lokale kennis, ervaringen en perspectieven mee te nemen in onze analyse. De gesprekken vonden deels fysiek en deels online plaats. Tijdens de interviews is onder meer ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen in de wijk, de ervaren behoeften en knelpunten, en de visie van betrokkenen op de toekomstige voorzieningen en sociale dynamiek in de Hilversumse Meent. Een aantal van deze onderwerpen die aan bod kwamen, zijn:

1. De ontmoetingsplekken in de Hilversumse Meent
2. De huidige voorzieningen in De Meent en de ervaringen
3. Toekomstige ontwikkelingen en behoeften
4. Bereikbaarheid van voorzieningen

Geïnterviewden

1. Florien Heijne - Buurtsportcoach
2. Herman Bezuijen en Herbert Kwak - Stichting Hilversumse Meent
3. Liesbeth Michels - Wijkregisseur
4. Rico van Elst - jongerenwerker Versa Welzijn
5. Christine Schenkel - jeugdwerker Versa Welzijn
6. Ruud Doezie - (oud) wijkagent Hilversumse Meent
7. Samantha Bauer - Jeugd BOA
8. Heleen Kuijper - Eigenaar apotheek Wijdemeren
9. Jessica van Dok - Huisartsenpraktijk van Dok
10. Lars van Rossum en Tom van Voorst - Fysioholland
11. Lot Vermeer - oprichter Meentwerf
12. Jeroen Jansen - Schoolleider basisschool Gooise Daltonschool
13. Marnix Loos - buurtsportcoach Jeugd
14. Winkeliers winkelcentrum Hilversumse Meent
    a. Gijs van Rijn (Albert Heijn en Readshop)
    b. Jeroen van der Linden (Bakker Jeroen)
    c. Tim Boogers (Bloemenhuis Hortensius)
    d. Erik Torsing (Trekpleister)

Workshop Complete Buurten

Na afronding van de kwantitatieve analyse en de interviews, hebben STIPO en Springco een workshop Complete georganiseerd voor de gemeente. Deze workshop bestond uit:

- Introductie Complete Buurten toegepast op de context van de Hilversumse Meent
- Uitkomsten van voorzieningenonderzoek: kwantitatief en kwalitatief
- Werksessie waarin inzichten uit het onderzoek werden vertaald naar De Hilversumse Meent.

Een complete buurt voorziet in de behoeften van bewoners nu en in de toekomst. Voorzieningen bewegen mee met demografische ontwikkelingen en sluiten aan bij de behoeften van verschillende doelgroepen. Belangrijke voorzieningen zijn goed bereikbaar te voet of met de fiets, wat beweging stimuleert, files vermindert en toevallige ontmoetingen bevordert. Zo ontstaat een sterk sociaal weefsel waarin mensen naar elkaar omkijken, eenzaamheid afneemt en problemen eerder worden gesignaleerd.

STIPO en Springco hebben de methode en resultaten gepresenteerd en in een interactieve werksessie zijn met behulp van een kaart en legoblokjes de “juiste voorzieningen op de juiste plek” gezet. Hierbij hebben de principes van “First Life, Then Space, Then Buildings” van Jan Gehl gehanteerd. Er werd rekening gehouden met: rust, ruis en reuring; dag- en nachtritme; relatie met omliggende buurten, mobiliteit en bereikbaarheid; positieve gezondheid; voorzieningen voor specifieke doelgroepen en clustering en meervoudig gebruik van voorzieningen.

3. Resultaten voorzieningenanalyse

Leeswijzer

In dit hoofdstuk gaan we in op de behoefte aan de voorzieningen in 4 categorieën:

1. Ruimte voor zorg
2. Ruimte voor onderwijs en kinderopvang
3. Ruimte voor cultuur en ontmoeten
4. Ruimte voor sport en spel

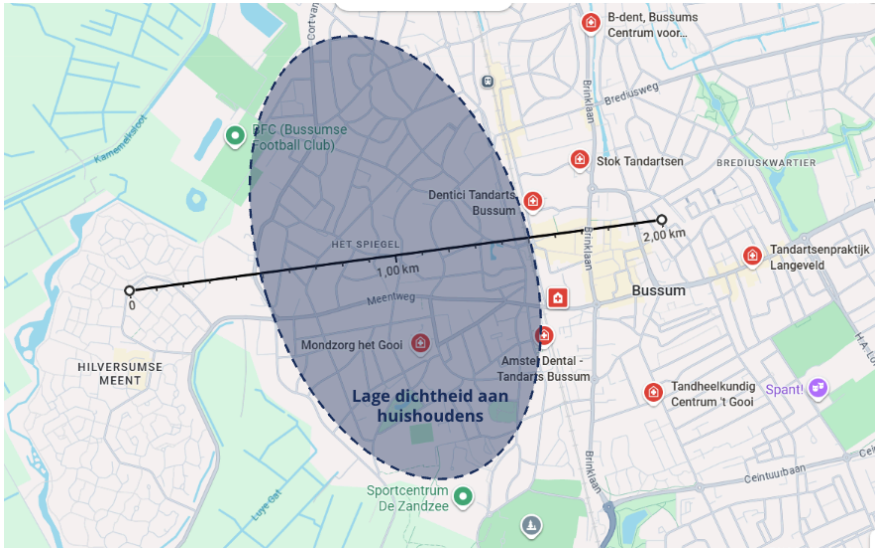
Bij elke categorie staat een opsomming van de voorzieningen die tot deze categorie behoren met daarnaast de opgave voor de huidige situatie in de opgave in 2040, gebaseerd op de kwantitatieve analyse van Springco.
Een opgave van “+1 voorziening” betekent dat er geen opgave is en dat er in principe een overschot is van 1 voorziening en dus ruimte voor groei.
Een opgave van “-1 voorziening” betekent een tekort aan 1 voorziening.
De kwalitatieve analyse (de resultaten uit de interviews en enquête) geven vervolgens kleur en duiding aan deze resultaten.

Daarnaast is er voor sommige voorzieningen geen opgave wanneer we de voorzieningen in Hilversum meerekenen, maar wel wanneer we deze voorzieningen buiten beschouwing laten. Als dit het geval is, is dit ook vermeld. Zie als voorbeeld hiernaast de voorziening ‘tandarts’.

Aan het einde zijn overige aandachtspunten benoemd die naar voren kwamen uit de interviews met sleutelfiguren, mee te nemen als randvoorwaarde bij het realiseren van voorzieningen.

Invloed verzorgingsgebieden

Voorbeeld van de tandartsenpraktijk

Opgave in 2040
Tandarts:

Inclusief Bussum
+500 m2
Staat gelijk aan +3 voorzieningen

Exclusief Bussum
-155 m2
Staat gelijk aan -1 voorzieningen

Ruimte voor zorg

Inclusief voorzieningen in Bussum

Voorziening	Opgave in 2025	Opgave in 2040
Apotheek	geen opgave	geen opgave
Diëtistenpraktijk	+1 voorziening	geen opgave
Fysiotherapiepraktijk	geen opgave	-1 voorziening
Huisartspraktijk	+1 voorziening	geen opgave
Jeugdgezondheidszorg	geen opgave	geen opgave
Logopediepraktijk	+1 voorziening	geen opgave
Psychologie- en psychiatriepraktijk	+4 voorzieningen	+2 voorzieningen
Tandarts- en mondhygiënistenprakijk	+6 voorzieningen	+3 voorzieningen
Verloskundepraktijk	geen opgave	geen opgave

Exclusief voorzieningen in Bussum

Voorziening	Opgave in 2025	Opgave in 2040
Logopediepraktijk	-1 voorziening	-1 voorziening
Tandarts- en mondhygiënistenprakijk	-1 voorziening	-1 voorziening

Dagelijkse zorgvoorzieningen
Uit de kwantitatieve analyse blijkt dat er in 2040 behoefte is aan een extra fysiotherapeut in de Meent. Als de voorzieningen in Bussum worden uitgesloten van de analyse, zou in 2040 ook een tandarts, 2 logopediepraktijken en een huisartsenpraktijk extra nodig zijn.

Uit de interviews blijkt dat de zorgverleners in de Hilversumse Meent het prettig vinden om dicht bij elkaar gevestigd te zijn. Ze geven aan dat dit niet per se onder een dak hoeft, maar dat de nabijheid de samenwerking ten goede komt. De zorgverleners zijn op dit moment erg tevreden over de samenwerking.
De huisartsenpraktijken zijn in eigendom van de huisartsen. Huisarts Jessica van Dok geeft aan dat ze ervoor open staat om ruimte ‘te ruilen’ waardoor ze eigenaar wordt van een praktijk in de nieuwbouw.

Fysiotherapeut
Qua ruimte geeft de fysiotherapeut aan dat de huidige locatie nu niet goed toegankelijk is voor mensen met een lichamelijke beperking en dat er geen wc is voor mensen met een lichamelijke beperking. Ook is de locatie lastig te vinden omdat deze aan de achterkant van de vroegere gymzaal gevestigd is.

Huisarts
De huisarts (van Dok) geeft aan dat de ruimte die zij in bezit heeft krap begint te worden, met de huisartsen die voor haar werken en de verschillende praktijkondersteuners. Ook is er geen gemeenschappelijke ruimte, die wel gewenst is. Huisarts van Dok is in bezit van haar huidige pand en geeft aan in gesprek te willen als de mogelijkheid zich aandient de huidige vierkante meters ‘in te ruilen’ voor een ander pand op een nieuwe locatie.

Aanvullende voorzieningen
Zowel de huisarts als de fysiotherapeut geeft aan dat het prettig zou zijn als er een ergotherapeut gevestigd zou zijn in de Meent. Deze hoeft niet elke dag beschikbaar te zijn, maar bijvoorbeeld wekelijks op bepaalde dagen/tijden. Dit

geldt ook voor een logopedist. Er zou sprake zijn van een tandarts die zich in de Meent zou willen vestigen, maar het is onduidelijk of hier genoeg animo voor is.

Zorg voor doelgroepen

Jongerenwerk

Jongerenwerk, kindwerk en meidenwerk van Versa Welzijn geven aan dat zij in Web035 te weinig ruimte hebben om activiteiten te kunnen organiseren die zij willen. Als dit mogelijk is, zouden zij ook graag beschikking hebben over een keuken om te kunnen koken voor (kwetsbare) groepen uit de buurt. Dit is ook iets wat de Stichting Hilversumse Meent voorstaat in de nieuwbouw. Zij zouden het heel mooi vinden als zon grote keuken door allen samen gebruikt kan worden. Uit verschillende plekken blijkt dat de jongerenwerkers de meeste jongeren in de Hilversumse Meent goed in beeld hebben. Zij geven zelf aan te weinig capaciteit te hebben om de activiteiten te organiseren die zij zouden willen. Door gebrek aan capaciteit moeten zij soms activiteiten annuleren.

Gemeentelijke diensten

Voor veel (oudere) bewoners zou het prettig zijn wanneer bepaalde gemeentelijke diensten een ‘loket’ zouden hebben in de Hilversumse Meent. Voorbeelden die genoemd zijn, zijn uitgifte van paspoorten, sociaaljuridische dienstverlening en de dienst Weg en Wijzer. Professionals geven aan dat deze diensten op die manier laagdrempeliger toegankelijk zijn voor de bewoners die ze nodig hebben.

Ruimte voor onderwijs en kinderopvang

*Uitkomsten kwantitatieve analyse inclusief voorzieningen in Bussum**

Voorziening	**Opgave in 2025**	**Opgave in 2040**
Basisschool	+1 voorziening	+1 voorziening
Buitenschoolse opvang	-2 voorzieningen	-2 voorzieningen
Kinderdagopvang	geen opgave	-1 voorziening

** voor onderwijs zijn er geen afwijkende resultaten als voorzieningen in Bussum niet worden meegenomen in de analyse.*

Uit de kwantitatieve analyse blijkt dat er in 2040 behoefte is aan 2 locaties voor buitenschoolse opvang en een kinderdagverblijf, als aanvulling op de huidige voorzieningen (het kinderdagverblijf en peuterspeelzaal de Bijenkolonie van BINK) en buitenschoolse opvang Jump-Inn.

Basisschool
Uit de interviews blijkt dat de basisschool op dit moment nog genoeg ruimte heeft om te groeien met drie combinatieklassen (3-4, 5-6 en 7-8) en dat er gesprekken gaande zijn om een Integraal Kindcentrum (IKC) op te zetten. De basisschool benoemt verder dat de schoolpleinen aan onderhoud toe zijn. Aan andere onderwijsinstellingen zoals speciaal onderwijs en middelbaar onderwijs in De Meent is geen behoefte. De directeur van de basisschool Jeroen Jansen geeft aan dat alle kinderen dit jaar geplaatst zijn op de middelbare school in Bussum.

Ruimte voor cultuur

*Uitkomsten kwantitatieve analyse inclusief voorzieningen in Bussum**

Voorziening	**Opgave in 2025**	**Opgave in 2040**
Bibliotheek	geen opgave	geen opgave
Buurthuis	geen opgave	geen opgave
Religie	-3 voorzieningen	-4 voorzieningen

** voor cultuur zijn er geen afwijkende resultaten als voorzieningen in Bussum niet worden meegenomen in de analyse.*

Uit de kwantitatieve analyse komt naar voren dat er in 2040 4 plekken nodig zijn voor religie. Dit wordt niet herkend door de betrokken gemeentelijke professionals, noch in de interviews. Het past ook niet bij de wijk de Meent, een wijk die destijds bewust zonder kerk is gebouwd. Wel is er behoefte aan ontmoetingsplekken, en wordt daarbij ook door sommige ruimte voor meer zingeving benoemd.

De huidige ontmoetingsplekken van de Meent zijn, aldus de geïnterviewden:

- De Kruisdam, voor de doelgroep ouderen met een groot bereik en breed programma voor deze doelgroep, georganiseerd door Stichting Hilversumse Meent.[1]
- Web035, voor kinderen en jongeren, waar Versa Welzijn een breed programma verzorgt.
- De Meentwerf, voor activiteiten op het gebied van zingeving en cultuur
- De Meentboerderij, voor voornamelijk ouders met (jonge) kinderen.
- De groengordel voor activiteiten buiten.

Opvallend is dat de sportzaal en speeltuintjes niet worden genoemd. Grotere voorzieningen voor cultuur zoals het filmhuis, bioscoop, theater of concertzaal worden door de bewoners gevonden in het centrum van Hilversum of Bussum. Naast culturele voorzieningen, is er wel behoefte aan laagdrempelige ontmoetingsplekken, bijvoorbeeld een koffietent waar ouders met gezinnen, maar ook jonge meiden, terecht kunnen om elkaar te ontmoeten. Co-workingplekken zijn ook gewenst en zouden hier deel van kunnen uitmaken.

[1] De stichting geeft aan dat zij er voor iedereen zijn, en graag een breder publiek aan willen spreken. Het huidige gebruik door ouderen is een beetje zo gegroeid, maar niet de wens.

Ruimte voor sport en spel

*Uitkomsten kwantitatieve analyse inclusief voorzieningen in Bussum**

Voorziening	Opgave in 2025	Opgave in 2040
Speelvoorzieningen	+17 voorzieningen	+14 voorzieningen
Sporthal en gymzaal	+1 voorziening	+1 voorziening
Sportschool	+5 voorzieningen	+2 voorzieningen
Sportveld informeel	-2 voorzieningen	-3 voorzieningen

Exclusief voorzieningen in Bussum

Voorziening	Opgave in 2025	Opgave in 2040
Sportschool	-1 voorziening	-2 voorzieningen

Sport in de openbare ruimte
Verschillende doelgroepen hebben verschillende behoeften. Een behoefte die in meerdere interviews naar voren komt is die voor een eigen plek voor jongeren, buiten, maar wel met een overdekt gedeelte. Gesproken wordt over een deel om te sporten, maar ook bankjes om te zetten, een prullenbak (asbak). De meiden in de Hilversumse Meent zouden juist graag een eigen plek hebben waar ze kunnen klimmen (hoogteverschillen).
Ouderen maken ook graag gebruik van de sportplekken in de openbare ruimte. Voor ouderen wordt aangegeven dat bewegen altijd samengaat met ontmoeten. Het is daarom belangrijk dat de ontmoetingsplekken voor ouderen en de mogelijkheden tot bewegen (bijvoorbeeld voor stoelyoga of wandelen rondom de Meent) en de ontmoetingsplekken zich in elkaars nabijheid bevinden. De huidige sportplekken zijn niet altijd goed onderhouden, het voetbalveld naast Kruisdam is niet in goede staat, het calisthenicstoestel wordt weinig gebruikt en de velden aan het begin van de groengordel zijn erg oneffen en worden ook gebruikt als hondenuitlaatgebied.

Sportzaal
Jongerenwerk geeft aan frequenter en op meer spontane basis gebruik te willen maken van de sportzaal maar dat dat nu beperkt kan door de huidige vorm van beheer.

Speelplekken
Over de speelplekken in de openbare ruimte wordt gezegd dat deze er genoeg zijn, maar dat de kwaliteit niet goed genoeg is. Op veel plekken staat maar 1 toestel. Kinderen hebben aangegeven juist een hoge glijbaan te willen.

Sportschool
Er zijn verschillende mogelijkheden tot sporten in sportscholen in de Meent: de fysiotherapeut heeft aanbod, er staan fitnessapparaten in jongerencentrum Web035 en in de sportschool GymConnection. Over het aanbod wordt gezegd dat dit beperkt is en dat de tarieven van de sportschool aan de hoge kant zijn voor veel bewoners. Bewoners uit de Meent bezoeken ook sportscholen in Hilversum en Bussum. De fysiotherapeut geeft aan dat de verschillende fitnessvoorzieningen geclusterd zouden kunnen worden in één sportschool, maar dat een extra nieuwe plek te weinig aanloop zou hebben.

Overige aandachtspunten

Mobiliteit

- De bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen staat onder druk doordat deze niet altijd goed bereikbaar zijn of omdat de voet- en fietspaden niet goed begaanbaar zijn. Op veel plekken in De Meent zijn de paden oneffen en daarom niet veilig voor mensen die minder goed ter been zijn.
- De busverbindingen van en naar de Hilversumse Meent zijn niet optimaal: ze gaan vaak maar een keer per uur op onhandige tijdstippen (5 voor het hele uur) en stoppen niet altijd op logische plekken.
- De Meentmobiel is ingezet om bewoners naar voorzieningen te brengen die daar zelf niet kunnen komen. In principe wordt dit initiatief omarmd en is De Meent hier trots op, alleen is het huidige karretje erg gammel en daardoor niet comfortabel.

Schoon, heel, veilig

- Op grote plekken van de groengordel ontbreekt verlichting (uit ecologische overwegingen), maar dit zorgt ervoor dat dit geen plek is die in het donker gebruikt kan worden.
- Grasvelden die ingezet zouden kunnen worden als buitensportlocaties zijn op veel plekken oneffen en worden gebruikt als hondenuitlaatgebied.
- Sommige voorzieningen, zoals het afgesloten voetbalveld naast de Kruisdam, zijn aan vervanging toe (het hetwerk), waardoor ze nu niet naar behoren gebruikt kunnen worden.

Moeilijk te bereiken doelgroepen

Door verschillende sleutelfiguren wordt benoemd dat de groep bewoners die geen Nederlands spreekt moeilijk te bereiken is in De Meent.

Organisatie van voorzieningen

In sommige gevallen is de voorziening wel aanwezig of goed bereikbaar, maar steekt het in de organisatie ervan.

- De zwemlessen in het zwembad in Bussum zijn niet toegankelijk voor ouders die gebruikmaken van subsidieregelingen voor zwemles. Dit zwembad ligt beduidend dichter bij voor bewoners van De Meent dan zwembaden in Hilversum.
- Jongerenwerk geeft aan vaker en op spontane basis gebruik te willen maken van de sportzaal die vaak leeg staat. Dit is alleen niet mogelijk doordat zij geen toegang hebben tot de sleutel. Het beheer van de sporthal en eventueel andere voorzieningen zou verbeterd kunnen worden.

4. Advies

In kaart gebrachte behoeften
Op basis van het data-onderzoek, zien we - samengevat - dat er in 2040 in de Meent behoefte is aan:

- 3 plekken voor sport in de openbare ruimte (gemiddeld 420m2 per plek[2])
- 1 fysiotherapeut (gemiddeld 150 m2 per voorziening)
- 2x buitenschoolse opvang (gemiddeld 325m2 per voorziening)
- 1x kinderdagopvang (gemiddeld 350m2 per voorziening)
- Van sportzaal naar sportplek (van 1.100m2 naar gemiddeld 500m2 per locatie)

Laten we de voorzieningen in Bussum buiten beschouwing, dan komen daar nog bij:

- 2 sportscholen (gemiddeld 800-1.150m2 per voorziening)
- 1 tandarts (gemiddeld 165m2 per voorziening)
- 2 logopediepraktijken (gemiddeld 65m2 per voorziening)
- 1 huisartsenpraktijk (gemiddeld 220m2 per voorziening)

Daarnaast tekenen we op dat er uit de interviews blijkt dat er de volgende behoeften en ambities zijn:

- Jongerenwerk heeft behoefte aan uitbreiding van Web035: het is daar nu flink volgepropt.
- Professionals geven aan dat ouderen graag diensten van de gemeenten in de wijk zouden willen kunnen regelen of informatie kunnen krijgen: paspoort, sociaaljuridische dienstverlening en de dienst Weg en Wijzer.
- De Meentwerf heeft bredere ambities en zou ook graag meer aan zingeving en cultuur willen doen
- Professionals zien ook behoefte aan co-workingplekken
- En aan horeca: een koffietentje

De enquête die onder bewoners in de Meent is uitgezet laat grote tevredenheid zien over het wonen in de Meent. De meeste zijn ook tevreden met de nu beschikbare voorzieningen (65% mist niets). Als er over extra wensen wordt gesproken, betreft het:

- Zorg en welzijn, zoals apotheek, huisarts (12,1%)
- Horeca, zoals koffietentje, café of restaurant (38,8%)
- Sport en spel, zoals voetbalveld, trimbaan (14%)
- Recreatiemogelijkheden in de openbare ruimte, zoals een buurttuin (12,2%)
- Kunst en cultuur in de openbare ruimte (17,9%)
- Vrijetijdsbesteding zoals bieb, museum (34,5%)

Belangrijke nuancering bij de cijfers van de enquête is dat het percentage jongeren dat deze heeft ingevuld zeer laag (0,2%) was en de groep ouderen (56%) oververtegenwoordigd is in de resultaten. Dit kan een vertekening geven voor de behoeften voor jongeren en volwassenen in andere leeftijdscategorieën. Ook de groep huiseigenaren (67,2%) is aanzienlijk groter dan de huurders (31,2%).

Aan een plek voor ondernemers zoals kantoor, atelier of winkel is volgens de enquête een kleine behoefte (7,4%). Het is lastig dit cijfer te interpreteren, omdat meer dan de helft van de respondenten reeds met pensioen is. Een nadere blik op de KvK inschrijvingen in de Meent laat zien dat er slechts enkele bedrijven in de wijk staan ingeschreven. Dat zou een lage behoefte kunnen bevestigen. Mocht de

[2] De vierkante meters zijn op basis van de gemiddelde afmetingen van deze voorzieningen in Hilversum.

gemeente extra ruimte voor wijkeconomie willen bieden dan zou dit nader moeten worden bekeken.

Vergrijzende bevolking met in de toekomst grotere hulpvragen
De woonagenda anticipeert op het steeds ouder worden van een steeds grotere groep senioren in de Meent (nu 33%, straks in 2040 40%). Het wordt belangrijk gevonden, ook vanuit sociaal gemeentelijk beleid, dat senioren op een goede manier zelfstandig thuis kunnen wonen en dat er als zij als het thuis niet meer lukt, kunnen doorverhuizen naar een zorgwoning in de eigen omgeving. Oudere bewoners van De Meent zijn aan hun wijk gehecht en willen graag hier blijven. Het plan voor het woonzorgcomplex speelt hierop in.

Aanvullend is het goed om belangrijke voorzieningen voor ouderen nabij te hebben. Het gaat dan om de huisarts, supermarkt, apotheek, fysiotherapeut en een ontmoetingsplek. Daarnaast is het prettig als andere functies ook dichtbij zijn, denk aan een diëtist, ergotherapeut, logopedist, maar ook diensten als het maatschappelijk werk en gemeentelijk informatiepunt. Mobiliteit neemt af, niet iedere oudere rijdt meer auto, daarom is het belangrijk dat de voorzieningen goed per voet bereikbaar zijn.

Deze diensten hebben geen vaste eigen ruimte nodig, maar spreekkamers die door de week heen gedeeld kunnen worden. Het ligt voor de hand om in het woonzorgcomplex ruimte op te nemen voor een ZOED (zorg onder één dak). De huisarts, fysio en apotheek zijn nu gevestigd in het winkelcentrum. Het advies is om met hen het gesprek aan te gaan over de specifieke ruimtebehoefte en nieuwe kansen die er ontstaan als ze gezamenlijk, met ook de functies van de sportzaal, hun praktijk in een nieuw gebouw zouden kunnen voortzetten. Wie wil op de huidige plek blijven, wie wil mee naar een nieuwe locatie en hoeveel ruimte hebben zij dan gezamenlijk nodig?

De gedachte is dat ook het buurthuis, de huidige Kruisdam meeverhuist naar de nieuwbouw. De ruimtes voor het buurthuis kunnen dubbele functies meekrijgen, en mogelijk kan een deel ervan twee ingangen krijgen zodat ze zowel voor activiteiten van het buurthuis gebruikt kunnen worden als door een gemeentelijk informatiepunt of andere sociale of zorgvoorzieningen. Het is een mooie opdracht voor een architect om dit in te passen.

De huidige invulling van de Kruisdam biedt senioren een heel prettig programma met cultuur, ontmoeting en tal van activiteiten overdag, in de avond en het weekend. Het is geweldig dat dit bestaat en zo door de bewoners met elkaar wordt georganiseerd. Dat moet gekoesterd worden. Tegelijk is het zo dat mensen diverse smaken hebben, en ook de behoefte aan horeca is uitgesproken. Door de huidige omgeving van het winkelcentrum aantrekkelijker in te richten en horeca toe te voegen, ontstaat er een echte ontmoetingsplek voor de wijk. Daar kunnen ook typische buitenactiviteiten bij horen, zoals schaaktafels.

Meer ruimte voor jongeren
Een andere belangrijke groep bewoners van de Meent zijn de jongeren. In de meeste Nederlandse woonwijken komen ze er bekaaid van af en in de Meent is dat niet anders. De winkeliers willen geen zitplekken bij het winkelcentrum, want dan wordt er maar gehangen. Het groen in De Meent biedt weinig aanleiding om er te zijn. Er zijn wandelpaden en de speelplekken voor een jongere doelgroep. Het Web035 biedt een aanbod voor deze groep en geeft aan meer ruimte nodig te hebben voor haar activiteiten.

In de voorlopige ideeën voor het woonzorgcentrum verhuist het Web035 mee naar de nieuwbouw. Dit biedt gelegenheid om meer balans aan te brengen in de beschikbare ruimten en meters voor ouderen en jongeren. Stichting Hilversumse Meent zou in de toekomst graag willen samenwerken met Web035. Daarnaast is het raadzaam een gesprek te openen met de Meentwerf over mogelijkheden voor

jongeren daar. Het is goed als er meerdere locaties zijn waar dingen gebeuren en jongeren de ruimte krijgen om zich te uiten, te groeien en een sociaal leven te hebben. Niet alle jongeren voelen zich aangetrokken tot een jongerencentrum. De Meentwerf biedt een andere uitstraling die beter past bij weer een andere groep.

Ook de buitenruimte is van belang. Daarin hebben meiden andere behoeften dan jongens. Bij het ontwerpen van interventies is het goed daar rekening mee te houden. Een buitenlocatie die zich goed leent voor versterking en gebruik door onder andere jongeren, is het groene veld tegenover de Meentwerf. De informele sportbehoefte zou hier kunnen worden ingevuld (zowel voor jongeren als volwassenen). Er zou over een boulderblok en een urban gym nagedacht kunnen worden. Een grotere mix aan de doelgroepen zorgt voor een prettige sfeer en voorkomt gedoe en overlast. Activatie met buurtsportcoaches en bijvoorbeeld (commerciële) bootcampinstructeurs helpt daarbij.

Met goede ontmoetingsplekken een grotere diversiteit aan mensen bedienen

Naast de grote groep ouderen wonen er ook veel volwassenen uit andere leeftijdscategorieën in de Meent. Van jonge gezinnen tot mensen met oudere, steeds zelfstandige of reeds uitgevlogen kinderen, tot mensen die alleen wonen. De ideeën voor woonzorglocatie, het optoppen van Meentzicht en het winkelcentrum bieden uitgelezen kansen om ook de openbare ruimte rond het winkelcentrum een flinke impuls te geven, waardoor dit kan uitgroeien tot een echt ‘dorpshart’. Aan deze buitenruimte zou naast het buurtcentrum Kruisdam ook horeca gevestigd kunnen worden. Denk aan een koffietentje (zonder alcohol), waar jonge ouders elkaar kunnen ontmoeten, thuiswerkers een laptop kunnen opklappen en meiden na school terecht kunnen voor een ‘frappucino’. Daarnaast is er een kans voor een op families gerichte pizzatentje of eetcafé voor die avond dat je geen zin hebt om te koken en/of laagdrempelig uit eten wilt.

De ruimte om het winkelcentrum kent drie potentiële plekken waar veel potentie ligt voor het opwaarderen van de publieke ruimte en het realiseren van ontmoetingsplekken:

1. Het plein en groen voor Meentzicht
2. Het plein bij de ingang van Web035
3. De brede stoep bij de entree van het winkelcentrum aan de noordkant.

Aan het pleintje bij het schoolplein zou in de nieuwbouw het koffietentje met klein terras kunnen komen. Mocht de apotheek meeverhuizen naar de nieuwbouw dan

zou daar ook ruimte ontstaan voor horeca, met ogen op het groen ervoor en het plein voor de nieuwbouw.

Activatie en organisatie
Bij de herinrichting van de buitenruimte is niet alleen de fysieke kwaliteit belangrijk, maar ook de activatie en het gezamenlijke gebruik ervan. Een goed ontwerp komt pas echt tot leven wanneer de partijen rondom het plein, zoals bewoners, lokale ondernemers, maatschappelijke organisaties en de gemeente, samen verantwoordelijkheid nemen voor het gebruik, beheer en de programmering van de plek. Om het plein levendig en aantrekkelijk te houden, is het van belang dat er een structurele samenwerkingsvorm ontstaat. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een ‘pleinvereniging’, waarin verschillende betrokken partijen samenwerken aan het beheer en de invulling van de ruimte.

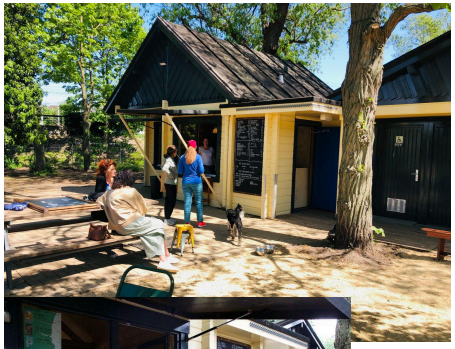
Binnen zo’n organisatie kunnen Versa Welzijn, Stichting Hilversumse Meent, bewoners en de gemeente samenwerken in de programmering en activatie van binnen- en buitenruimtes. De organisatie zou bijvoorbeeld ook een conciërge kunnen aanstellen voor de organisatie en het beheer zodat het gebruik van ruimte door verschillende doelgroepen vergemakkelijkt wordt. Door deze samenwerking wordt niet alleen het plein actief en verzorgd gehouden, maar ontstaat ook een breder en inclusiever gebruik van de plek – een ontmoetingsruimte die van en voor iedereen is.

Conclusie
De uitgangspositie van de Meent is goed. Met de ideeën voor de toevoeging van woningen ontstaan er kansen om meer voorzieningen te realiseren en voor een diverse groep inwoners van de Meent aantrekkelijke plekken te bieden. Dit brengt meer balans in de wijk en versterkt het sociaal weefsel naar de toekomst toe.

Het aantal extra voorzieningen kan in potentie goed in de plannen voor de woonzorglocatie worden ingepast. Daarnaast bieden de openbare ruimte en de Meentwerf extra kansen om de benodigde voorzieningen een plek te geven.

Bijlage: inspirerende voorbeelden

Kiosk de Parkwachter in het Westerpark in Amsterdam.
Buurtbewoners en parkbezoekers kunnen er koffie drinken, een ijsje halen of een tosti eten, niet te ingewikkeld, maar wel lekker. Bovendien kan iedereen gebruikmaken van de openbare toiletten. Het terras wordt veel gebruikt door ouders met kinderen, mensen die hun hond uitlaten. De eigenaren en vrijwilligers van de Parkwachter zorgen ervoor dat de kiosk elke dag open is van 08:30 uur tot 17:00 uur, maar bij warmer weer blijven ze langer open en als het de hele dag regent zijn ze dicht.

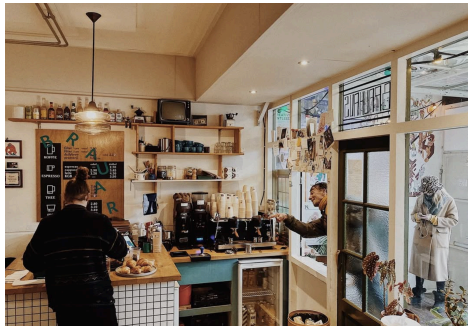

Meer informatie: de-parkwachter.nl/

Koffieleute in Utrecht
Koffieleute is een buurtkoffiebar in Utrecht met fijne zitplekken binnen en buiten, en plek voor kinderen en het spelen van spelletjes. Ze schenken goede koffie, hebben huisgemaakt gebak (ook om mee te nemen) en organiseren een variëteit aan workshops, concertjes, en andere activiteiten.

Meer informatie: koffieleute.nl

Dorpshuis Zwanenburg - Halfweg

Dorpshuis Zwanenburg - Halfweg wordt gebruikt voor sport, activiteiten van bewoners, culturele activiteiten, bibliotheek, maaltijden en sociale en zakelijke evenementen door verschillende verenigingen die actief zijn in Zwanenburg. Onderdeel van het dorpshuis is ook een sporthal.

Meer informatie: dorpshuiszwanenburghalfweg.nl

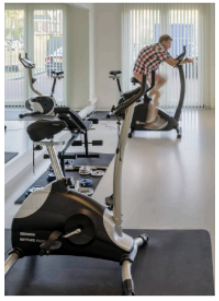
De Vroon - Den Haag

Woongemeenschap voor senioren, met appartementen en een groot aantal collectieve voorzieningen, waaronder een (woon)keuken, logeerappartement, een ontmoetingsruimte, atelierruimte, fitnessruimte, die men ook voor de buurt inzet. Onderdeel van de gemeenschap is het Fit en Vitaalconcept: Een vereniging organiseert activiteiten in de gezamenlijke ruimten en ondersteuning bij zorgvragen.

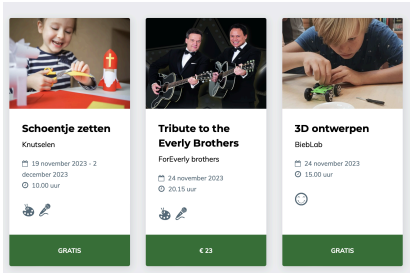

Meer info: https://www.centrumgroepswonen.nl/de-vroon.html

Huis van Eemnes

Het Huis van Eemnes is een modern buurthuis waar bewoners, lokale verenigingen, bedrijven, maatschappelijke en welzijnsorganisaties elkaar ontmoeten en activiteiten organiseren. In Huis van Eemnes werken Stichting Huis van Eemnes en Bibliotheek Eemnes nauw samen.

Meer informatie: huisvaneemnes.nl